

skulde være rigtigt at forandre den Mening, man er kommen til i Udvalget lige overfor den høitærede Minister, nemlig at foreslaae Thinget at nægte de omhandlede 6,000 Rd. Hvad angaaer Oprettelsen af et Parlament i Nordgrønland, saaledes som det nu bestaaer i Sydgrønland, da skal jeg bemærke, at der i Sydgrønland er en Mand, som er entusiastisk for dette Foretagende; han er kommen herved og har foreslaaet det som en Prøve, om det var muligt derigjennem at oppe Grønlands Befolkning og bringe den i en bedre og i en intellektueller — jeg bruger dette Ord — Tilstand end nu. Om denne Prøves Udfald vide vi overmaade Lidt endnu, men efter Alt, hvad vi have erfaret, er der her den samme Hindring for at bringe et helbdt Udfald tilveie, som man saa ofte i Grønland har klaget over, nemlig at de geistlige Medlemmer ikke let ville blive enige med de verdslige, og er dette Tilfældet — jeg veed ikke Andet, end hvad her stadig berettes — at disse to Dele af den udøvende Magt, om jeg saa maa sige, ikke kunne enes, slaaer Forsøget feil. Med Hensyn til Forslaget om om at indføre lignende Forstanderstab i Nordgrønland, stiller det sig saaledes, at medens Sydgrønlands Inspektør er ivrig for Sagen, er den nordlige Inspektør imod den, saavidt vi vide, og det ville dog de ærede Medlemmer give mig Ret i, at et saadant Foretagende umulig kan lykkes, dersom den Mand, der skal staae i Spidsen derfor, ikke med Kjærlighed og Nidkjærlighed omfatter det og sætter det i Værk. At indføre denne Institution i Sydgrønland og ikke i Nordgrønland, kunde synes besynderligt. Men denne Besynderlighed har allerede bestaaet i nogen Tid, og naar man tager i Betragtning, at Bølsbet, hvorved denne Institution skal sættes i Værk, kommer ind i Skikkelse af en Fjerdepart af den indkjøbte Tran, men de Vedkommende, der levere Baverne, ikke faae denne Fjerdepart, kan det være Befolkningen temmelig ligegyldigt, om denne Trafik finder Sted eller ikke. Forrigt er jeg overbevist om, at alle Udvalgets Medlemmer ville være den høitærede Minister taknemmelige, hvis han var istand til at bibringe os nogle Oplysninger, som kunde gjøre os det lettere at bringe et andet Forslag igjennem til tredie Behandling.

Som Sagen nu staaer, skal jeg vedblive mit Forsæt at stemme for Udvalgets Indstilling. Det ærede Medlem for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) gjorde opmærksom paa, at det vist var en uheldig Maade, hvorpaa Kateketerne i Grønland udførte deres Funktion. Jeg veed ikke, om det er ham bekendt, at Gjennemsnitslønnen for samtlige 120 Kateketer i Grønland er 16 Rd. om Aaret. Man kan altsaa ikke vente sig store Sager af saaledes lønnede Lærere, især naar man erindrer, at de i Fangetiden gaar ud og beskæftige sig med det, hvoraf de ellers skulle leve; da have de Substituter, der faar fra 1 til 5 Rd. i Løn om Aaret. Trods denne Omstændighed og trods at der klages over Underviisnings = Seminarierne i Grønland, idet der siges, at de gjøre mere Slæde end Gavn — Eleverne lære Gregesen og det hellige Lands Geografi, men intet Praktisk — saa have disse Lærere dog, som det synes, gjort ikke lidet Nytte, idet det er temmelig udbredt i Grønland at kunne læse, ja Mange kunne endog skrive. Den høitærede Minister har talt om at ville forsøge paa at adstille Administrationen fra Handelen. Det er en piisværdig Opgave, men den er forbunden med meget store Vanskeligheder; saalænge Monopolhandelen bestaaer, troer jeg, at det vil være overordentlig vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at komme til nogen skarp og rigtig Adskillelse. Den høitærede Minister fremhævede, at det vilde være vanskeligt at have nogen Kontrol med Handelen, dersom den blev frigiven; jeg drifter mig ikke til nu at fremkomme for det ærede Thing med en Skitse af, hvorledes jeg har tænkt mig Forholdene ordnede; Spørgsmaalet ligger jo heller ikke for til Afgjørelse, og jeg skal altsaa forstaae de ærede Medlemmer for at opholdes dermed. Men hvorom Alting er, og enten Administrationen stilles fra Handelen eller ikke, er jeg vis paa, at jeg udtaler en Tanke af selve den høitærede Minister, naar jeg siger, at det vil være fuldstændig nødvendigt for en god Forretningsgang, at den, der beskriver Grønlands Handel, navnlig Direktøren, ikke sidder bestandig her hjemme i Kjøbenhavn, men jævnlig reiser op og undersøger hele Tilstanden i Grønland og leder Forretningerne, og er det